

Inspreektekst Paul Vos , DEI d.d. 2 december 2021 , Adviescommissie Ruimte

Geachte Raadscommissieleden, geachte andere luisteraars,

Allereerst dank dat u bij zo een volle agenda mij een paar minuten geeft om u te helpen bij het nemen van belangrijke besluiten. Wij van DEI hopen dat u het ook zo ziet.

Een DEI afvaardiging, bestaande uit em. hoogleraar Albert Koers en voorzitter Nico Broekema, had op 15 november jl. een gesprek met de directie van de VNG en heeft in dat gesprek erop gewezen dat sinds de uitspraak van de Raad van State van 30 juni van dit jaar er nog steeds geen juridisch advies ligt bij de leden en dat de VNG de gemeenten ook niet informeert.

Ook heeft DEI in dat gesprek erop gewezen dat de door de VNG in het Handboek Bedrijven en Milieuzonering gunstiger afstand normen voor wtb's betrokken moeten worden bij het uitwerken van het beschermingsregiem voor de gezondheid. Op beide punten zegde VNG-directeur Albert Vermuë toe. Er komt een standpunt van uw eigen VNG. Wij adviseren u dan ook met besluitvorming te wachten op dat advies want een dergelijk advies draagt bij aan een meer afgewogen procesgang en besluit. In dit licht moet u ook mijn e-mailbericht van 30 november aan u zien.

In de hele operatie die u voor ogen heeft zou het centraal punt de zorg voor uw inwoners en haar gezondheid moeten zijn. Daar ziet de EU-richtlijn SMB 2001 op. Zorg en gezondheid voor uw burgers wordt niet één keer genoemd. Dat baart zorgen. Wat wij voorts zien is dat allerlei argumenten verzonnen worden om onder de EU richtlijnen uit te kunnen blijven komen. Dat spel is nu volop gaande. De colleges laten zich in dat spel er veelal voor lenen als verlengstuk van het rijk te fungeren en de gemeenteraad voor het blok te zetten. Maar het is nog lang geen gelopen race.

DEI meent dat de gang van zaken bij het op- en vaststellen van de RESsen, deze kwalificeren als een plan of programma, in elk geval in twee opzichten strijdig is met het Unierecht: (1) er wordt niet voldaan aan de eis van Richtlijn 2001/42/EG onder meer inhoudende dat een plan of programma dat aanzienlijke gevolgen kan hebben voor het milieu pas mag worden vastgesteld na een voorafgaande milieueffectrapportage (m.e.r.); en (2) er wordt niet voldaan aan de eis van Richtlijn 2003/35/EG inhoudende onder meer dat burgers in besluitvorming over milieuaangelegenheden gelegenheid tot inspraak moeten hebben op het moment dat alle opties nog open zijn. Dit is in strijd met het Verdrag van Aarhus en - in dit kader belangrijker - met artikel 2 van de Richtlijn waarmee de Unie dat Verdrag implementeerde in het Unierecht. De overheid hanteert het standpunt dat beleidsplannen de burger niet binden. Dit standpunt heeft niets van doen met de werkelijkheid. De werkelijkheid is dat een RES wel degelijk binding oplevert voor burgers en wel degelijk voor hen rechtsgevolgen heeft. En beweren wij dat die m.e.r. er al had moeten liggen.

Artikel 2 Doel van de bestuursovereenkomst

4. De kwantitatieve doelstelling van de Gemeenten voor het Duurzame Polder Gebied is opgenomen in de respectievelijke raadsbesluiten, zoals weergegeven in bijlage B. Deze kwantitatieve doelstellingen kunnen als volgt worden samengevat. a. Ten aanzien van de gemeente Oss: de gemeente Oss gaat vooralsnog uit van de op te wekken resterende RES-opgave in 2030 van 0,59 PJ totdat herijking heeft plaatsgevonden van de restant RES-opgave per 1 januari 2022, waarin alle projecten die gerealiseerd zijn of waarbij concreet zicht is op realisatie en die meetellen voor de opwekopgave, worden meegenomen.

Ik ben blij te lezen dat u per 1 januari 2022 de restant RES-opgave gaat herijken. Oss wil so wie so niet meer doen dan haar eerlijke aandeel. Inmiddels is u in elk geval nogmaals per 29 november j.l. bekend dat het uitgangspunt van 0,59 PJ overgedimensioneerd is, en is @now nog 0,27 PJ nodig en haalbaar op basis van een alternatief plan zonder iwt's en zeker niet in de Lithse Polder. En bijgevolg is deze hele overeenkomst niet nodig. Zeker nu –punt g. bij de considerans- GS van Noord-Brabant hebben kennisgenomen van deze besluiten van de gemeenteraden en op 25 mei 2021 de regie over de plan- en besluitvorming voor de ontwikkeling van het project Duurzame Polder bij de Gemeenten hebben neergelegd. Wij adviseren u in elk geval op voorhand 0,27 PJ op te nemen in de bestuursovereenkomst in plaats van de 0,59 PJ.

Even tussen door :

In het krantenartikel van gisteren zegt de wethouder feitelijk en onderschrijft hij; meer besparen, meer bedrijven stimuleren over te stappen op eigen opwek, gebruik maken van andere middelen –zonne-energie etc. en locatie-mogelijkheden dan een polder. Daar kunt u als raad natuurlijk mooi op inspelen en daarover heel gericht een prestatieafspraken over opnemen in de overeenkomst.

6. Partijen onderschrijven het belang van een open dialoog met de omgeving en van het tijdig meenemen van zowel alle relevante betrokkenen in de omgeving van een project als de potentiële ontwikkelaars van projecten, met als doel om een zorgvuldige en integrale afweging van belangen te kunnen maken en te voorkomen dat de omgeving zich hierin niet herkent.

Artikel 2 lezende kun je niet anders concluderen dat u het beste voor lijkt te hebben met uw stakeholders. Echter is in de aanloop de praktijk weerbarstig gebleken en herkennen wij nauwelijks iets van een dialoog, laat staan open. De RES raakt iedereen en het is wonderlijk, ronduit zorgelijk, dat tegensputters buitenspel worden gezet. Bewust. Want dat is de praktijk van vandaag.

Artikel 5 Acties en inzet Gemeenten: ruimtelijke inpassing

3. De Gemeenten zullen bij het ontwerpend onderzoek bedoeld in de tabel van artikel 4, vierde lid, met potentiële ontwikkelaars en de omwonenden in gesprek gaan bij het uitwerken van de redelijk te beschouwen alternatieven.

Dat leest alleszins redelijk. Maar.....in het voorliggende concept heeft u alternatieven al op voorhand uitgesloten. Maar ze zijn er en ze zijn u bekend. Dus waarom deze move?

Voor het oog van het kerkvolk ? Een kans op een discussie waar alle alternatieven gewogen worden slaat u met het ondertekenen van deze overeenkomst op voorhand al dood. Burgers die de hele energie transitie betalen en geen waar voor hun geld krijgen zet u op voorhand al buitenspel. En colleges, cowboys en boeren vrij spel geeft om onze leefomgeving en de natuur te mollen gefaciliteerd door een overheid die nog steeds niet geleerd heeft van allerlei schandalen die ze zelf veroorzaakt. Wat is dan de functie nog van de klankbordgroep?

Vindt u daarom de zin in de brief Opvolging motie Klankbordgroep Duurzame Polder, van 12 oktober 2021 ook zo vreemd?

Het gaat dus niet meer om of we dit gaan doen in het aangewezen gebied. Als belanghebbende partijen dit niet onderschrijven en zich niet daarnaar gedragen, zien wij voor hen geen plaats in de Klankbordgroep weggelegd. Dan staan voor hen andere wegen open zoals inspraak en juridische mogelijkheden.

Ze spreekt uit hoe het college er werkelijk in zit. Ze brengt daarmee heel bewust een tweedeling aan in de lokale gemeenschap en mist zo de kennis van wat zij noemt tegenstanders die zeker weten een zeer nuttige inbreng hebben. 'If you can 't beat them, join them' zou ik willen adviseren. En hoe toetst u 'aan de poort' wie belanghebbende is en wie niet ? Over welke belanghebbende heeft u het ?

En stuurt het college kennelijk bewust aan op nog meer juridische procedures. Want inspraak heeft (nog) niet gewerkt dus rest er niets anders. Het wordt zelfs geadviseerd ! Is dat wat u wil geachte gemeenteraad ? Slepde juridische procedures die enkel maar verliezers opleveren.

In mijn werk hoor ik keer op keer verzuchten: 'Eindelijk wordt er naar mij geluisterd'. Dat is in de rechtszaal. Zo ver wilt u het toch niet laten komen toch ? Dat lévert echt alleen maar verliezers.

Paul Vos / DEI / Maren Kessel / 2 december 2021